

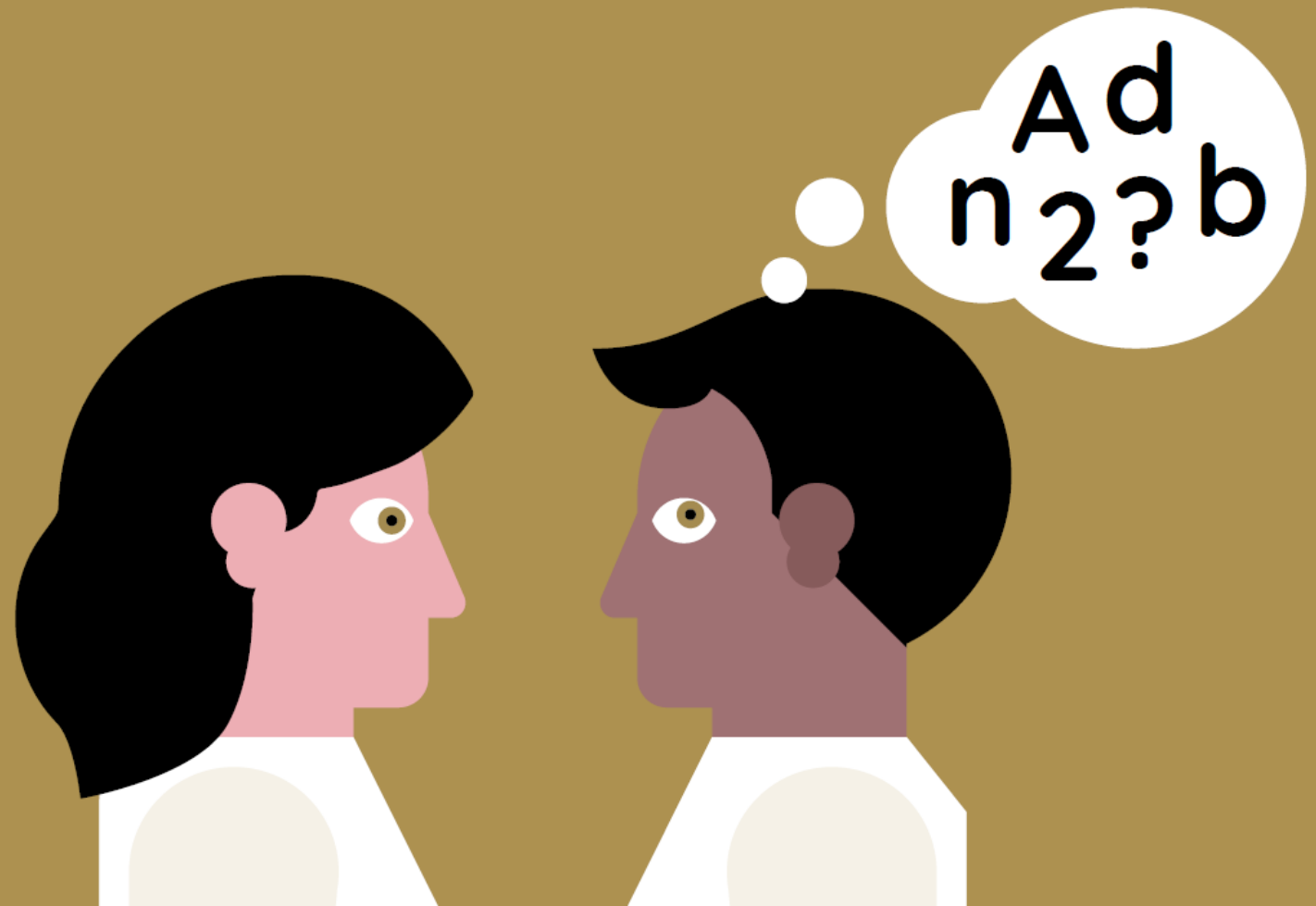

Programma

- Wie zijn we en wat doen we?
- Definitie laaggeletterdheid
- Oorzaken en gevolgen
- Een quizje
- Zelf ervaren
- Aanpak laaggeletterdheid: herkennen, bespreken en doorverwijzen

Wie zijn we en wat doen we?

Zorgen dat iedereen mee kan doen

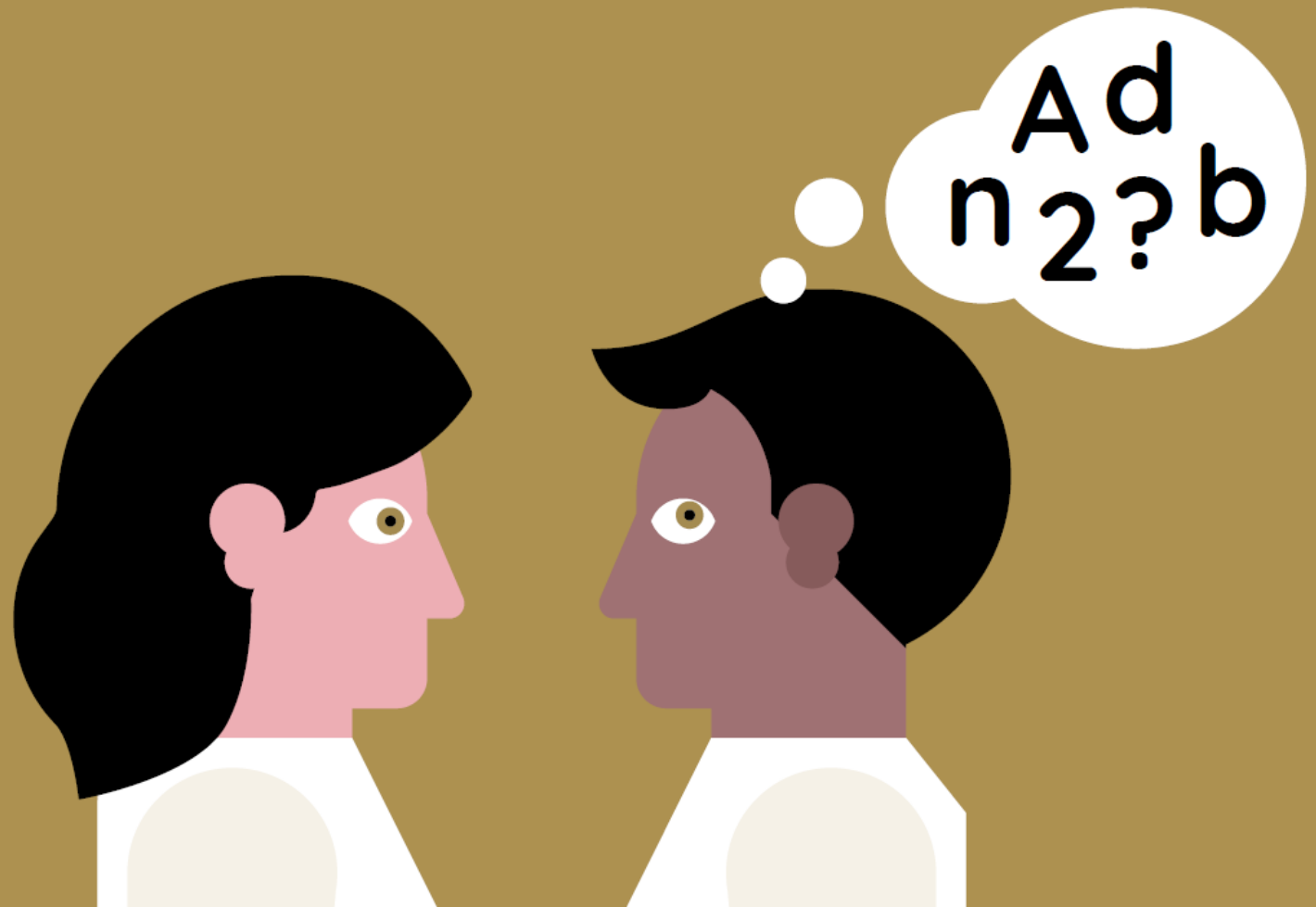
Iedereen kan lezen, schrijven, rekenen en omgaan met een computer of smartphone. Want een samenleving waarin iedereen meedoet, daar hebben we allemaal wat aan.

Overheden, bedrijven en organisaties eenvoudig communiceren en zo toegankelijk zijn voor iedereen.

Definitie

Wat is geletterdheid?

Geletterdheid omvat het gebruik van taal, rekenen en digitale vaardigheden om te communiceren en om te gaan met informatie (Kamerstuk, 2011).

Taalniveau

1F = eind basisschool

2F = eind VMBO (maatschappelijk niveau)

Laaggeletterd = < 2F

2F = nodig om jezelf te kunnen redden in huidige maatschappij

Laaggeletterd is níet hetzelfde als analfabeet!

Basisvaardigheden: lezen & schrijven, rekenen,
digitale vaardigheden

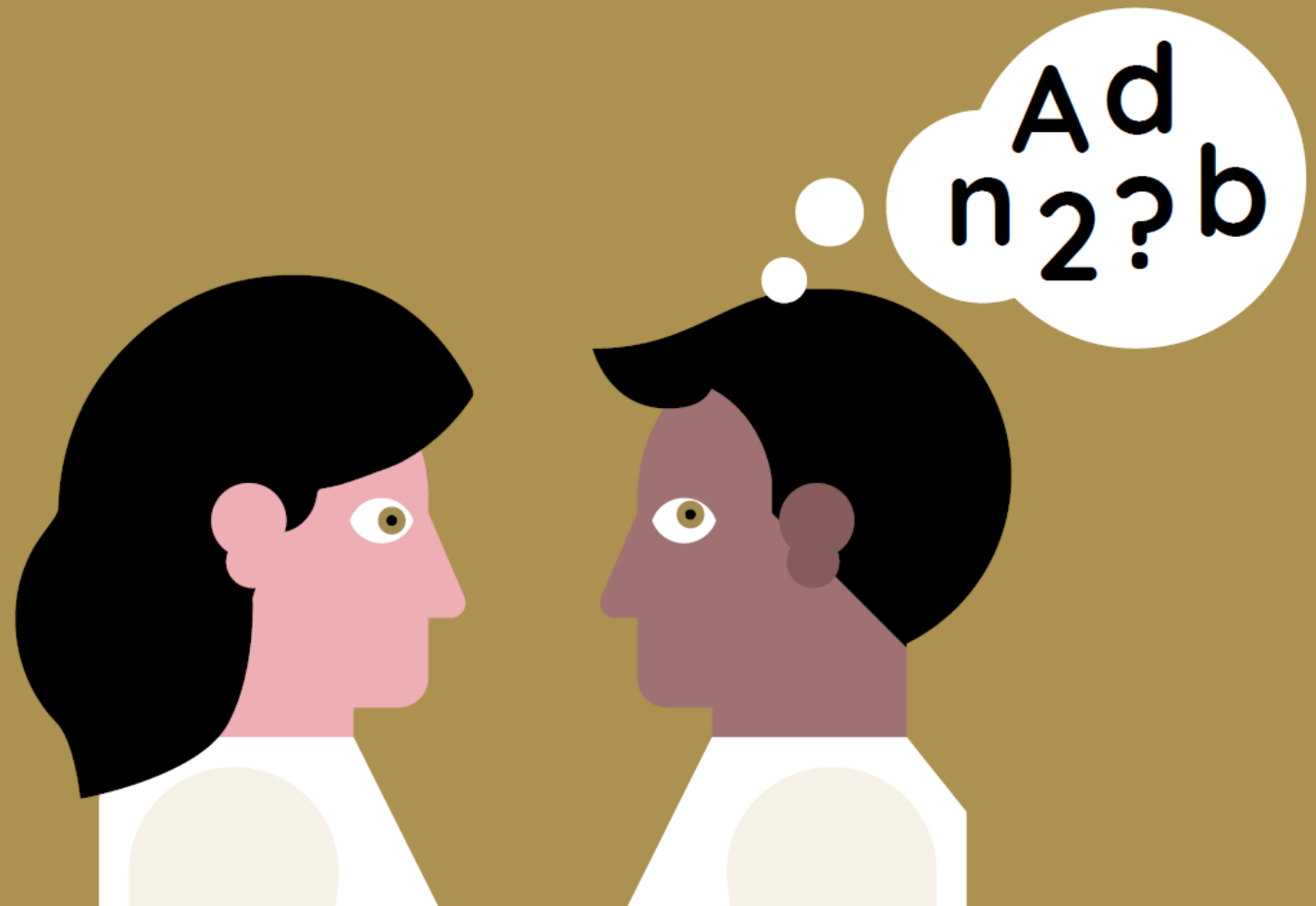

Hoe verhoudt laaggeletterdheid zich tot

- licht verstandelijk beperking (LVB)
- dyslexie
- NT1/NT2

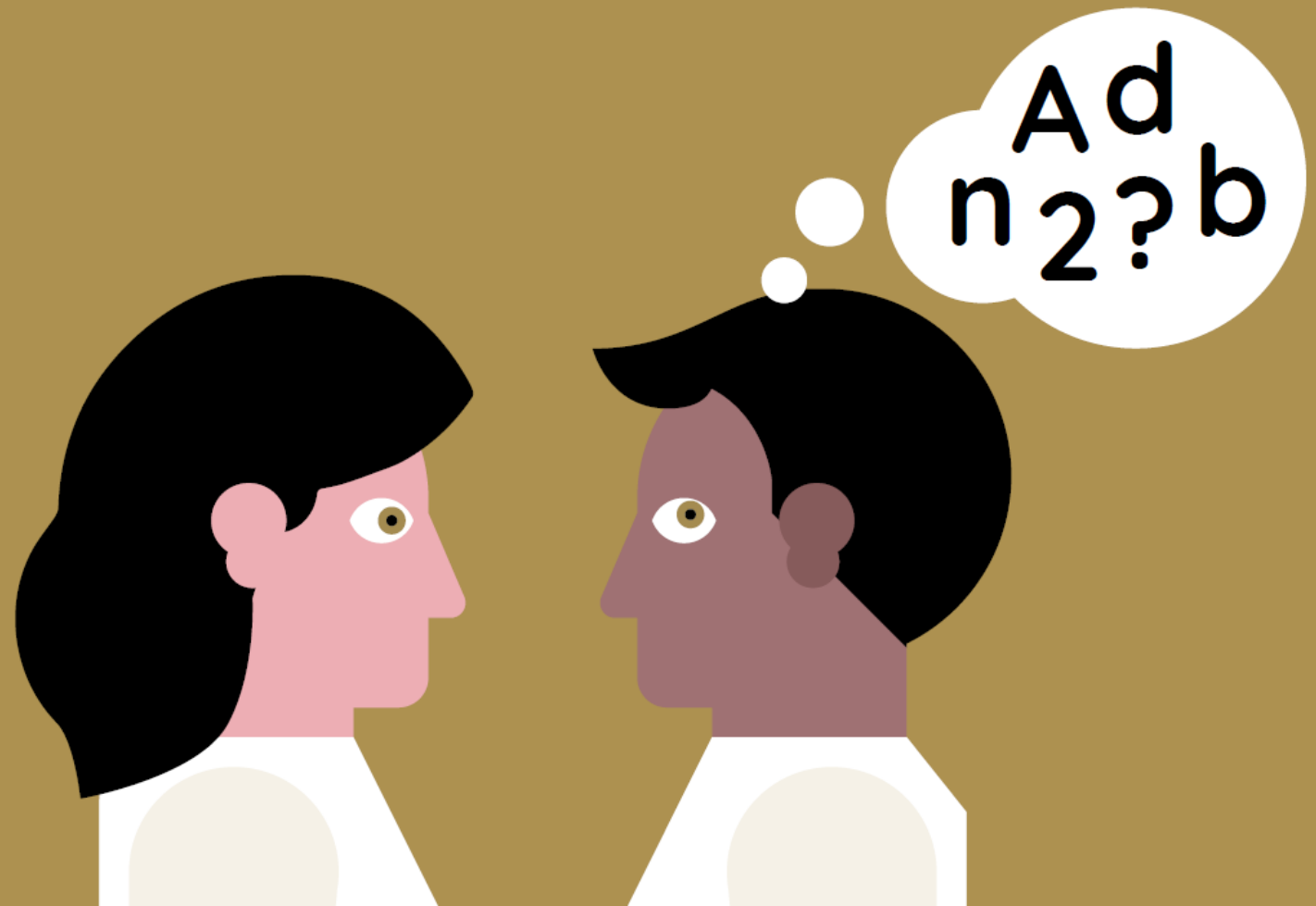
Oorzaken en gevolgen

SUB5A8NO3C
94QVESUBKA
LNO3CD8Q2E
SUBK7LNOYC
4ZQVES9BK
SUBK0LNOY

Een quizje

Quizvraag 1

Hoeveel Nederlanders hebben moeite met taal en/of rekenen?

- A. 1,8 miljoen
- B. 2,5 miljoen
- C. 2,8 miljoen

Antwoord

Hoeveel Nederlanders hebben moeite met taal en/of rekenen?

~~A. 1,8 miljoen~~

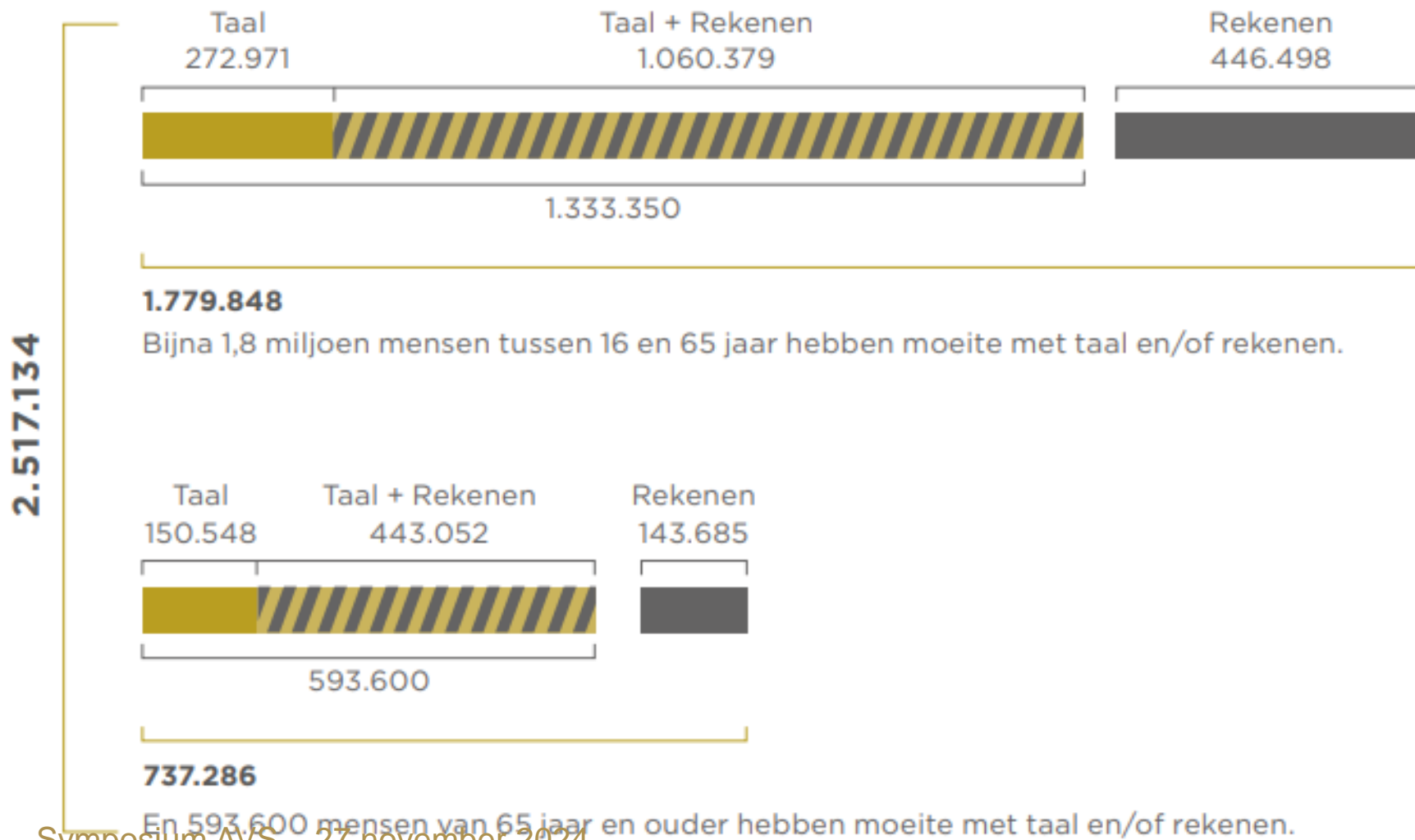
B. 2,5 miljoen

~~C. 2,8 miljoen~~

Eerder onderzoek wees uit dat bijna 1,8 miljoen Nederlanders tussen de 16 en 65 jaar moeite hebben met taal en/of rekenen. De volgende vragen gaan over deze groep.

Figuur 5. Het aantal mensen dat problemen heeft met taal en/of rekenen (Algemene Rekenkamer, 2016).

Quizvraag 2

Hoeveel procent van de laaggeletterden (16-65 jaar) is van autochtone afkomst?

- A. Tussen de 9% en 11%
- B. Tussen de 21% en 23%
- C. Tussen de 54% en 57%

Antwoord

Hoeveel procent van de laaggeletterden (16-65 jaar) is van autochtone afkomst?

~~A. Tussen de 9% en 11%~~

~~B. Tussen de 21% en 23%~~

C. Tussen de 54% en 57%

Quizvraag 3

Hoeveel procent van de laaggeletterden – die moeite heeft met taal – heeft een betaalde baan?

- A. 10%
- B. 57%
- C. 65%

Antwoord

Hoeveel procent van de laaggeletterden – die moeite heeft met taal – heeft een betaalde baan?

~~A. 10%~~

B. 57%

~~C. 65%~~

Quizvraag 4

Hoeveel procent van de laaggeletterden is langdurig arm (langer dan 3 jaar)?

- A. 2,5%
- B. 4,6%
- C. 6,2%

Antwoord

Hoeveel procent van de laaggeletterden is langdurig arm (langer dan 3 jaar)?

~~A. 2,5%~~

~~B. 4,6%~~

C. 6,2%

Quizvraag 5

Hoeveel procent van de onderzochte klanten van Kredietbank Nederland en Syncasso Gerechtsdeurwaarders valt in de risicogroep voor laaggeletterdheid?

- A. Ruim 60%
- B. Ruim 40%,
- C. Ruim 50%

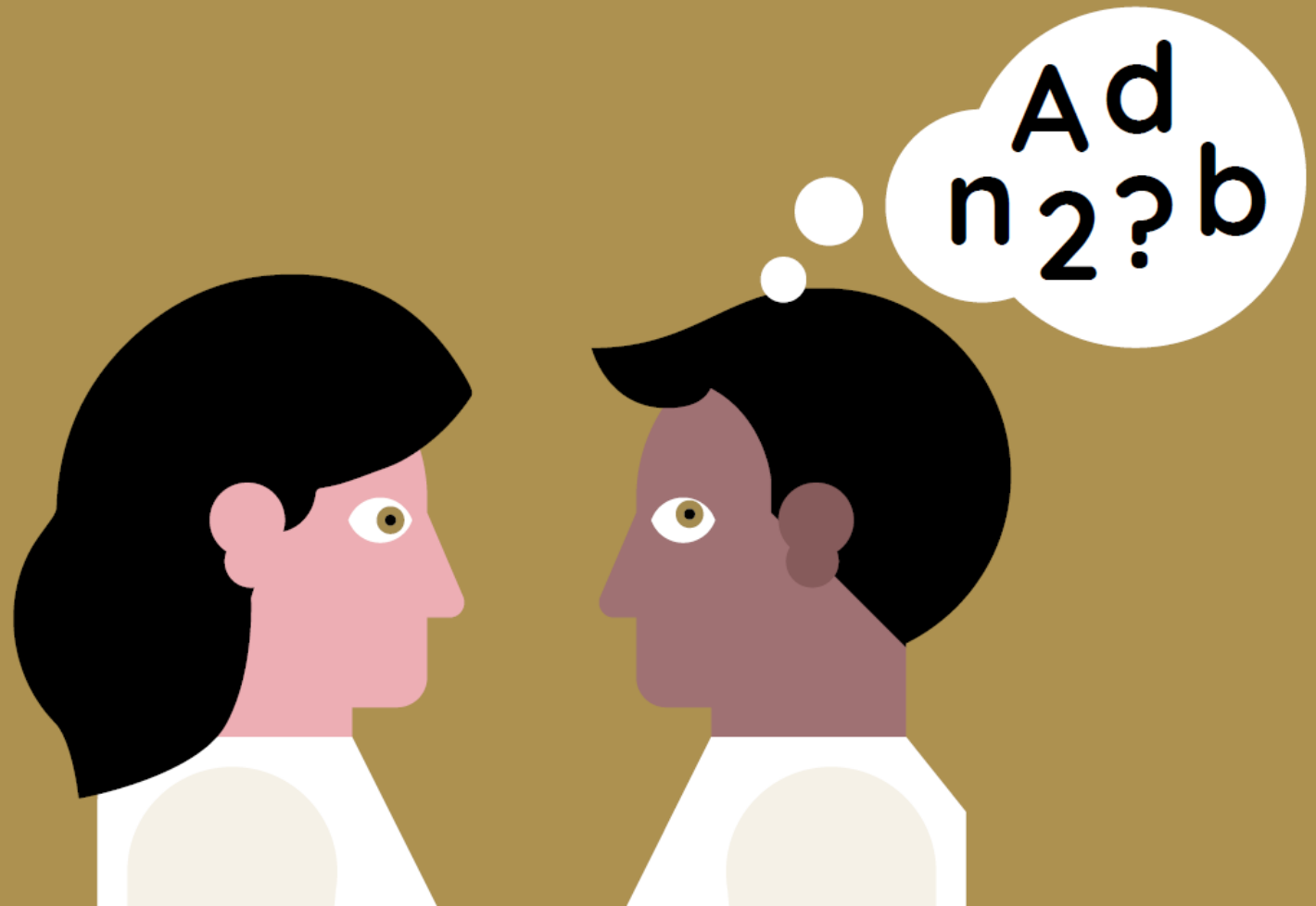
Antwoord

Hoeveel procent van de onderzochte klanten van Kredietbank Nederland en Syncasso Gerechtsdeurwaarders valt in de risicogroep voor laaggeletterdheid (Keizer, 2018)?

- ~~A. Ruim 60%~~
- ~~B. Ruim 40%,~~
- C. Ruim 50%

Zelf ervaren

Vraag

Hoeveel procent van de woorden van een tekst moet je kunnen lezen om die tekst te kunnen begrijpen?

- A. 60%
- B. 75%
- C. 90%

60%

Als u door ** extra * moet * die u niet van uw * kunt *, dan kunt u * een * *. Die * wordt * als * *. Deze is er * voor de meest * *. Soms zijn * een goede *. Zo * u voor * geld een * * voor uw *. En * u niet * met een * *, die u moet *.

75%

Als u door * * extra * moet maken die u niet van uw * kunt *, dan kunt u daarvoor een * aanvragen. Die * wordt verstrekt als * *. Deze is er alleen voor de meest * kosten. Soms zijn * een goede *. Zo heeft u voor * geld een goede * voor uw *. En blijft u niet * met een hoge *, die u moet *.

90%

Als u door * omstandigheden extra kosten moet maken die u niet van uw * kunt betalen, dan kunt u daarvoor een * aanvragen. Die vergoeding wordt verstrekt als bijzondere *. Deze is er alleen voor de meest * kosten. Soms zijn * een goede optie. Zo heeft u voor minder geld een goede oplossing voor uw situatie. En blijft u niet * met een hoge schuld, die u moet terugbetalen.

100%

Als u door bijzondere omstandigheden extra kosten moet maken die u niet van uw inkomen kunt betalen, dan kunt u daarvoor een vergoeding aanvragen. Die vergoeding wordt verstrekt als bijzondere bijstand. Deze is er alleen voor de meest noodzakelijke kosten. Soms zijn tweedehandsartikelen een goede optie. Zo heeft u voor minder geld een goede oplossing voor uw situatie. En blijft u niet zitten met een hoge schuld, die u moet terugbetalen.

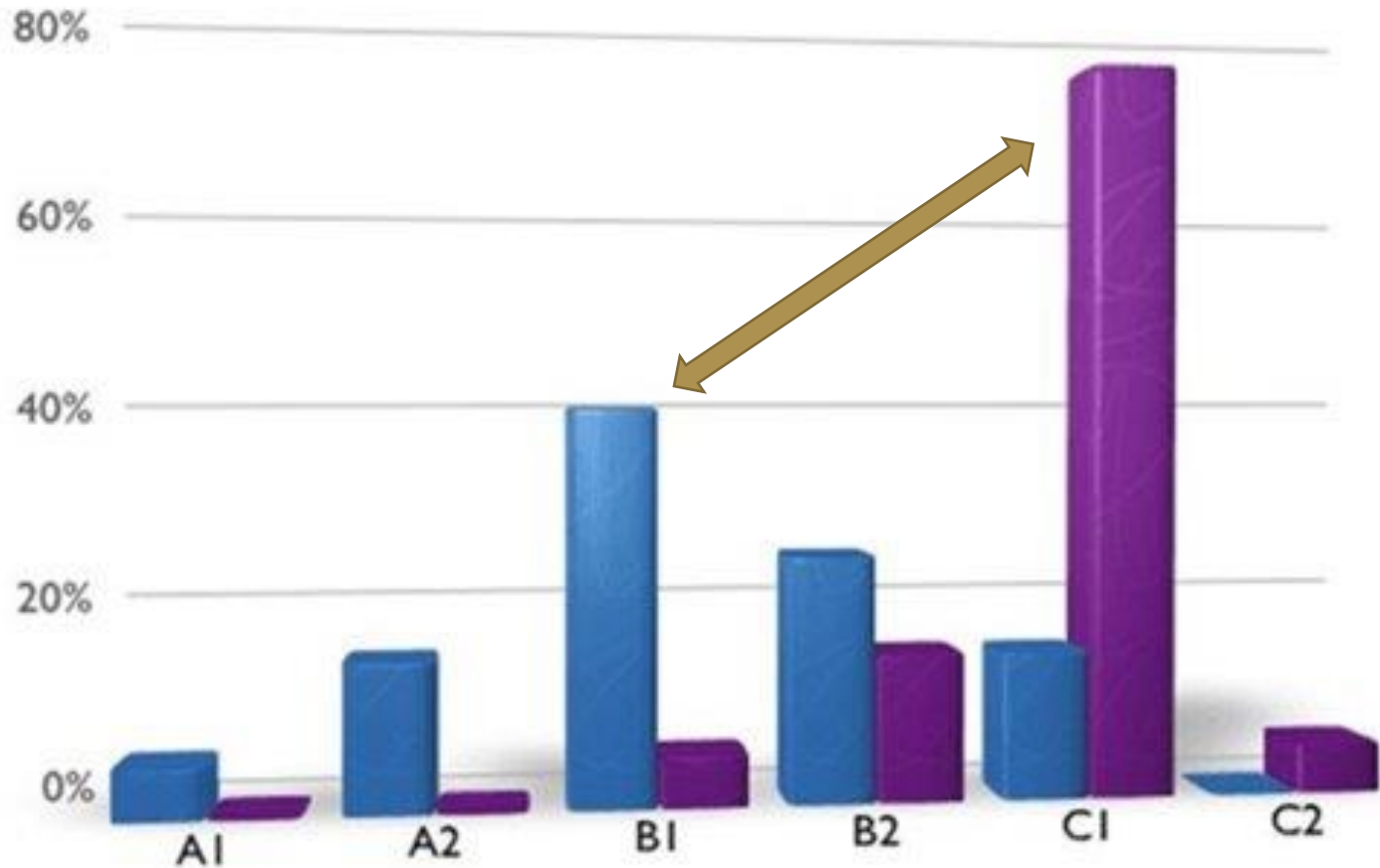
Antwoord

Hoeveel procent van de woorden van een tekst moet je kunnen lezen om die tekst te kunnen begrijpen?

- A. 60%
- B. 70%
- C. 90%**

Leesniveau en tekstniveau : zo was het

Steeds meer B1!
Maar A2 dan?

- 80%: leest B1 en hoger
- 20%: leest A2 en lager
- het taalniveau van de teksten van de overheid (C1)

Leesniveau van de gemiddelde Nederlander
Tekstniveau van de gemiddelde overheidstekst

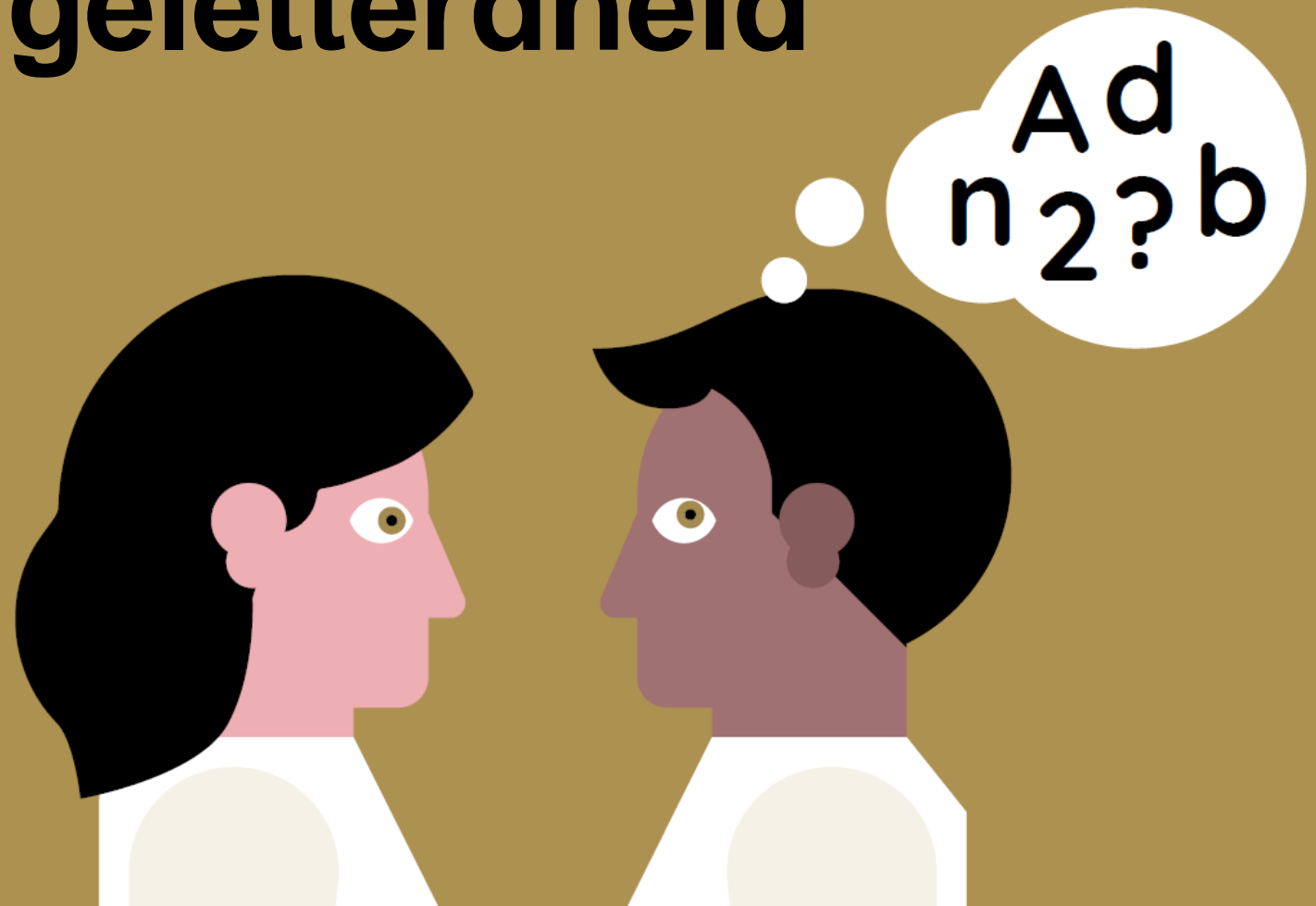
27 mrt 2023

Monitoronderzoek: overheidsteksten te moeilijk voor zeker 30% van de Nederlandse bevolking

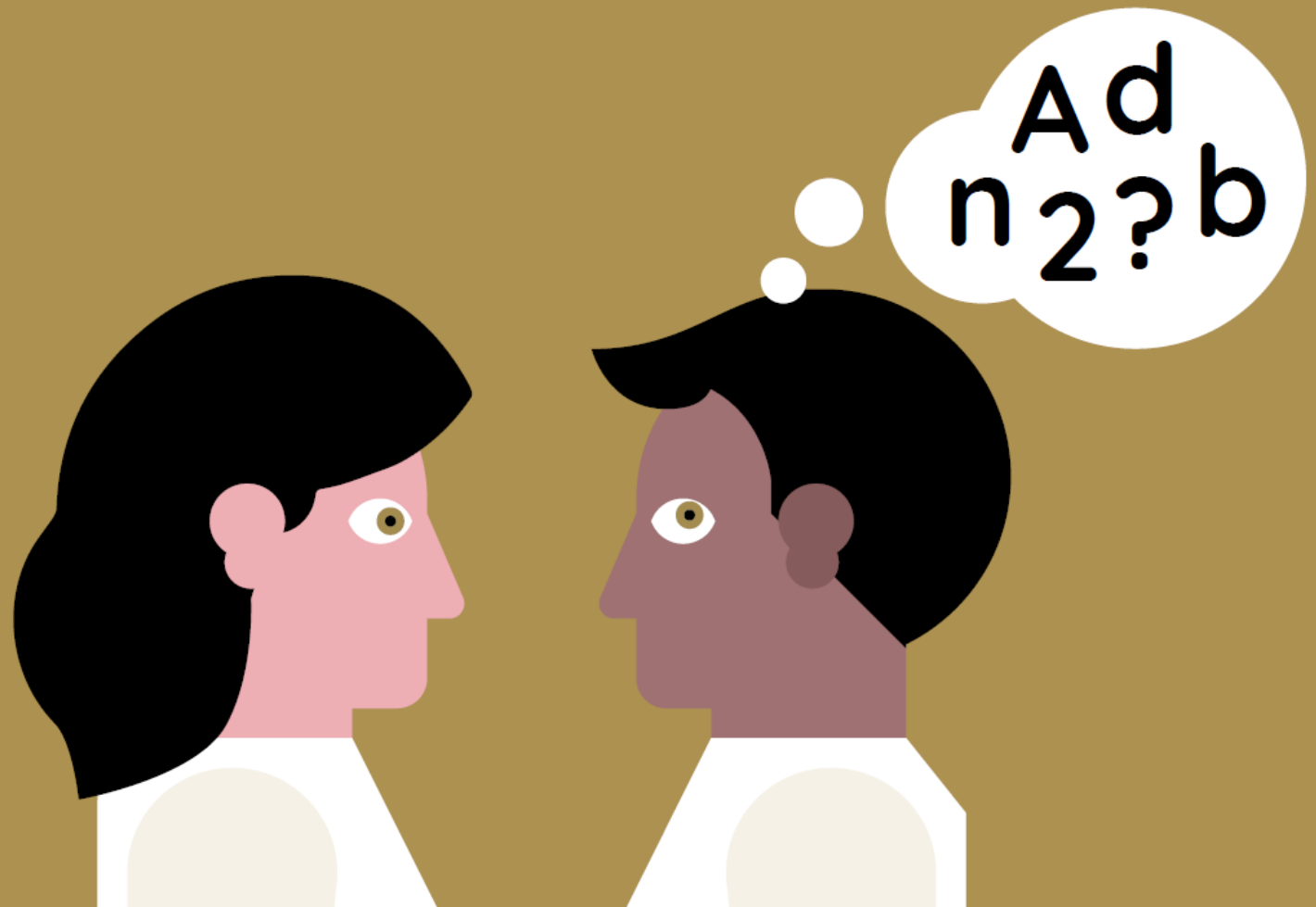
Zeker 30% van de Nederlandse bevolking heeft moeite met teksten van de overheid. De teksten zijn moeilijk te begrijpen door abstracte of onbekende woorden en lange zinnen. Veel lezers weten niet goed wat ze moeten doen na het lezen van de tekst. Dit blijkt uit de Monitor Begrijpelijkheid overheidsteksten, een onderzoek naar meer dan 200 teksten over betalen of zorg. Het gaat om teksten die burgers op papier of online tegenkomen in hun contact met de overheid.

Aanpak laaggeletterdheid

Hoe herken je laaggeletterdheid?

Herkennen

Opdracht: Welke verbale en non-verbale gedragingen zou je kunnen tegenkomen bij laaggeletterden?

Spreeken & begripen

Iemand:

- geeft antwoorden die niet aansluiten op uw vragen
- heeft moeite met vragen formuleren
- maakt geen begin en eind in verhaal
- komt maar niet 'to the point'
- heeft moeite met prioriteiten stellen

Lezen

Iemand:

- stelt vragen over eerdere schriftelijke informatie of instructies
- heeft geen papieren documenten bij zich
- verzoekt herhaaldelijk om instructies
- beweegt zijn ogen niet over de tekst
- vermijdt leessituaties

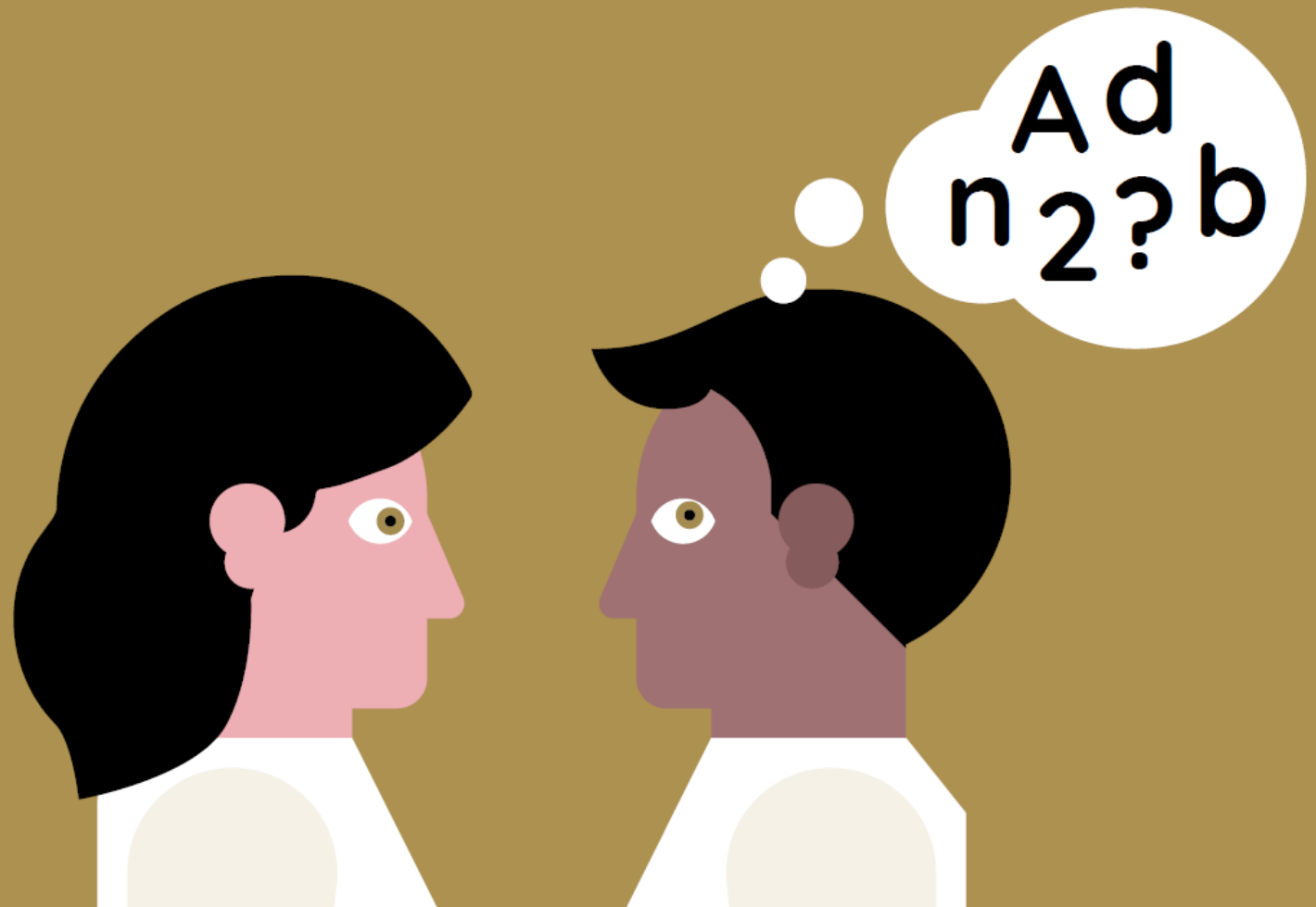
Schrijven

Iemand:

- heeft geen pen bij zich, is onhandig met pen en papier
- noteert afspraken niet (en vergeet deze)
- gebruikt geen punten en komma's
- vraagt u om afspraak op te schrijven / formulier in te vullen
- heeft kinderlijke schrijfwijze, tekent letters

Hoe bespreek je laaggeletterdheid?

Bespreken

Wat is volgens jullie belangrijk bij het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid?

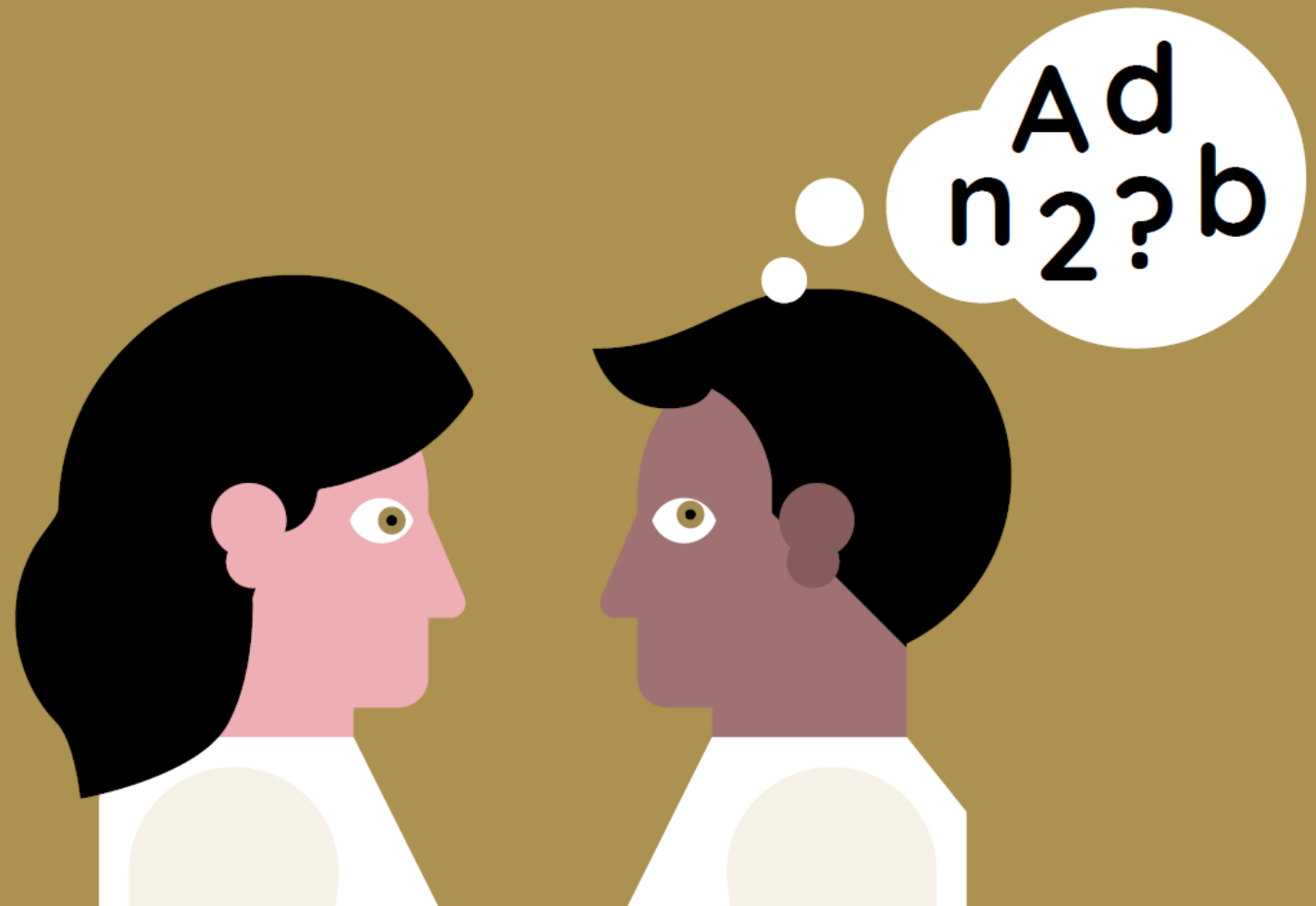

Bespreken

- Zorg voor veilige omgeving
- Normaliseer de situatie
- Probeer achter de motivatie van de laaggeletterde te komen (indien laaggeletterdheid is vastgesteld)
- Breng de laaggeletterde op de hoogte van de scholingsmogelijkheden
- Kom er later op terug

Hoe kun je doorverwijzen?

Hoe kun je doorverwijzen? Nadruk op verhaal van eigen (digi)Taalhuis

beter lezen en schrijven

0800 023 44 44

www.taalvoorhetleven.nl

DigiTaalhuis

Het DigiTaalhuis in Utrecht is dé plek voor iedereen die aan de slag wil met basisvaardigheden: taal, digitale vaardigheden en rekenen.

Taal

Les

Computeren

Taalles

Digitaal

Ik ben vrijwilliger

Over DigiTaalhuis

Vragen?

